

Hydrops bij kleine watersalamander

Op 25 mei 2024 werd tijdens een vissen- en amfibieën-inventarisatie in Het Gooi een opgezwollen kleine watersalamander gevangen die last had van bloating. Dit zijn dieren die als een ballon zijn opgezwollen zijn ten gevolge van vochtaccumulatie in het lichaam. Bloating is dus geen ziekte op zich, maar een symptoom van een onderliggend probleem.

In Schubben & Slijm nr. 44 zijn al eens de afzonderlijke termen van de typen zwellingen genoemd, samengevat uit een literatuurstudie van Vanden Broecke (2016). De hoofdoorzaken die zij beschrijft voor vochtaccumulatie zijn:

- Bacterieel (Red-leg syndroom, Flavo- en Mycobacteriose)
- Viraal (Ranavirus, Herpesvirus)
- Mycotisch (= schimmels)
- Parasitair (Myxozoa, Protozoa, Wormen, Arthropoda, *Amphibiothecum*)
- Neoplastisch
- Nutritioneel
- Toxisch (zware metalen, medicatie & chemicaliën, PVC)

Bij een zwelling het gehele lichaam inclusief de ledematen, zoals bij deze salamander, wordt het hydrops of ballonziekte genoemd. Bij het nader lezen van dit document is het duidelijk

Kleine watersalamander met hydrops in Het Gooi, 25 mei 2024. (Foto: Edo Goverse)

dat velerlei oorzaken zijn voor het onderliggende probleem. In het veld is dit niet te achterhalen. We hebben de salamander maar weer teruggezet waar deze gevangen werd, maar de overlevingskans is nagenoeg klein.

Edo Goverse

RAVON heeft op de website een herkenningkaart staan met diverse ziekteverschijnselen om in het veld te herkennen (<https://www.ravon.nl/Herkenningkaarten>) en het hygiëneprotocol voor veldwerk. En mocht je zieke of dode dieren vinden – anders dan predatie of verkeersslachtoffer meld dit dan op <https://www.ravon.nl/Zakelijk/Ziektes>.

Kleurvariaties bij bruine kikkers

Bij de helpdesk van RAVON ontvangen we regelmatig vragen over afwijkend gekleurde bruine kikkers. Door de kleurafwijkingen twijfelen de waarnemers of het wel een bruine kikker is, of ze zijn bang dat de kikker ziek is en vragen wat ze het beste kunnen doen. Wij publiceren regelmatig artikelen over kleurafwijkingen in ons vrijwilligersblad Schubben & Slijm en ons tijdschrift RAVON over

kleurafwijkingen. Deze artikelen zijn eenvoudig te vinden en te downloaden via: www.natuurtijdschriften.nl.

Kleurafwijkingen komen bij bruine kikkers veel voor en deze dieren zijn niet ziek. Hieronder twee voorbeelden die wij recent ontvingen.

Nicole Aarts stuurde ons deze foto van een bonte bruine variatie van een bruine kikker die op 22 maart 2025 tijdens de amfibieentrek werd waargenomen te Ridderkerk.

Deze albino bruine kikker werd eind maart 2025 waargenomen in een tuinvijver in Noord-Holland en gedeeld via de socials met RAVON.